

Козловський Денис Анатолійович
голова студентської ради
Вінницького технічного коледжу

ПЕРСПЕКТИВИ ПРОФСПІЛКОВОГО РУХУ У ШВЕЦІЇ

Профспілковий рух у Швеції бере свій початок із 1850-х років, коли робітники організували перші стихійні продовольчі бунти, які переросли в страйк. У 1870 роках неорганізовані групи найманих працівників почали об'єднуватись для спільної боротьби. Центральною подією у розвитку профспілок стала лекція Августа Палма, прочитана в готелі «Стокгольм», на тему «Що хочуть соціал-демократи?» («Hvad vil Social-Demokraterna?») 6 листопада 1881 року.

У 1886 році засновані шведська типографська ліга, шведська поштова спілка та інші. 1890 рік відзначений тим, що під час протестних дій, шведські робітники вперше сформулювали до роботодавців вимоги – 8 годин на працю, 8 годин на свободу, 8 годин на відпочинок.

З кожним роком профспілковий рух у Швеції розростається, в 1909 році у загальнонаціональному страйку вже взяли участь близько 300 000 працівників. У процесі тривалої боротьби в 1927 році вплив профспілок на трудові відносини значно зріс. Так, у цей рік, за ініціативи місцевих профспілок до Центральної організації робітників Швеції подало 2000 заяв на право трудових відносин. У 1928 році Парламент приймає закон про колективні договори [1].

Прикладом впливу цих організацій на шведське суспільство є впровадження «шведської моделі» у побудову держави загального благоденства. Створена система освіти в Швеції повною мірою відображає традиції партнерства та шведської ментальності: терпимості та толерантності в суспільстві. Культивувати такі якості починають з родини, продовжують у дитячому садочку та початковій школі [2].

У системі освіти Швеції учень і педагог виступають партнерами, рідко опонентами. Іноді виникають проблеми при реалізації з боку учня, вони не зовсім розуміють принципи партнерства. Не завжди підліток може адекватно зрозуміти переваги такої моделі, однак саме така модель впроваджується в освіту та виховання [3].

Хочеться відзначити, що середня освіта є обов'язковою та безкоштовною. Вища освіта в Швеції також безкоштовна для громадян Швеції та Європейського Союзу, її отримує значна частина молоді.

Національна профспілка вчителів Швеції та Шведська асоціація викладачів університетів входять до складу SACO. До профспілки вчителів SACO входять 85 тисяч дипломованих учителів. Для тих, хто ще навчається та планує викладати, в профспілці діє студентська асоціація, яка представлена в усіх педагогічних університетах. До складу студентської асоціації входять також аспіранти [4].

Серед досягнень студентської асоціації Національної профспілки вчителів: підвищення стипендії для аспірантів, покращення умов навчання, наставництва, умов праці та доступу до ресурсів університету.

Список використаних джерел

1. Робітничий рух у Швеції. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A0%D0%BE%D0%B1%D1%96%D1%82%D0%BD%D0%B8%D1%87%D0%B8%D0%B9_%D1%80%D1%83%D1%85_%D1%83_%D0%A8%D0%B2%D0%B5%D1%86%D1%96%D1%97
2. Історія, сучасний стан та перспективи профспілкового руху у світі: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. [ред. Ю. В. Івженко; заг. ред. В. В. Буяшенко]. Київ: Четверта хвиля, 2018. 96 с.
3. Освіта в Швеції. URL: <http://fedorchenko.ho.ua/se/1.html>
4. Студентські профспілки у Європі. URL: <https://pon.org.ua/novyny/4850-studentsk-profsplki-u-yevrop.html>